

MULTI

-SVE NA JEDNOM MJESTU

Osigurati dobro zdravlje uopće nije lak zadatak. Naš organizam ima velike potrebe za brojnim tvarima, a ključno je da ga redovno njima opskrblijujemo. Zahvaljujući znanstvenom napretku, danas imamo pametne dodatke prehrani pomoću kojih s lakoćom možemo unijeti sve što nam treba. Za dobro zdravlje nužni su svakako osnovni mikronutrijenti vitamini i minerali, a važan preduvjet jest i da imamo dobru funkciju probavnog sustava za koju je zasluzna uravnotežena crijevna mikroflora.

Mikroorganizmi koji se brinu za svog domaćina

Naše crijevo nastanjuju brojne bakterije različitih vrsta koje pojednostavljeno govoreći svrstavamo u dva tabora - "dobre" i "loše" bakterije. Dobrim bakterijama nazivamo one koje imaju specifičan metabolizam. Fermentiraju ugljikohidrate proizvodeći organske kiseline poput mlijekočene kiseline i druge tvari koje suzbijaju prijanjanje, rast i razvoj patogenih bakterija na stjenku crijeva. Ti mikroorganizmi žive u simbiozi sa svojim domaćinom, važni su čuvari imuniteta na stijenci crijeva te su zasluzni i za proizvodnju nekih vitamina. Bakterije mlijekočene kiselog vrenja, od kojih najčešće bakterije pripadaju rodu Lactobacillus, Lactococcus i Enterococcus, možemo naći u hrani poglavito u mlijekočnim proizvodima poput sira i jogurta, što znači da ovi mikroorganizmi nisu novitet, već ih unosimo putem hrane stotinama godinama.

Promjene u sastavu i funkciji crijevne mikroflore odnosno mikrobiote povezuje se s nekoliko stanja i bolesti. U prvom redu to je infekcija patogenim bakterijama poput Clostridium difficile uzročnikom proljeva, ali se i promjena u ravnoteži u debelom crijevu dovodi u vezu i sa stanjima poput upalnih bolesti crijeva, kolorektalnim karcinomom i iritabilnim kolonom.

Uz mikroorganizme iz roda Lactobacillus, vrlo je dobro istražena i potvrđena korisna uloga roda Bifidobacterium, a dio poželjne mikroflore debelog crijeva također čini i vrsta Enterococcus faecium. Kvasac Saccharomyces cerevisiae osim što nam je važan za proizvodnju kruha i alkoholnih pića poput piva, posjeduje i specifična funkcionalna svojstva. Naime, postoje dokazi koji ukazuju kako kvasac u crijevima ispoljava slične učinke kao i „dobre“ bakterije. Osim toga, kvasci imaju sposobnost sinteze vitamina B skupine poput folata.

Vitamini i minerali ključni za dobar metabolizam

Za dobru probavu odgovorno je nekoliko vitamina i minerala od kojih se posebno ističu kalcij koji doprinosi normalnoj funkciji probavnih enzima i cink koji doprinosi normalnom metabolizmu svih makronutrijenata odnosno proteina ugljikohidrata i masti. Za normalan metabolizam dobivanja energije iz hrane potreban je širok spektar vitamina i minerala od kojih su svi jednakno važni, a radi se o kalciju, bakru, željezu, magneziju, mangano, vitaminu B3, pantotenskoj kiselinici, fosforu, vitaminu B2, B1, B12, B6 i vitaminu C.

Za obavljanje svakodnevnih aktivnosti bez osjećaja da vam nedostaje energije organizmu je potrebno osigurati nekoliko vitamina i minerala. Smanjenju umora i inscrpljenosti doprinose folat, željezo, magnezij, B3, pantotenska kiselina, B12, B6 i vitamin C.

FRUKTOOLIGOSAHARIDI - hrana dobrim bakterijama

Dobre bakterije koje žive u našim crijevima najbolje napreduju ako ih hranimo fruktooligosaharidima. Radi se o neprobavljivim prehrabbenim vlaknima koja su prisutna u brojnim biljnim vrstama. Jedan od najpoznatijih fruktooligosaharida je inulin kojeg prirodno nalazimo u namirnicama poput čišćice, češnjaka, šparoga, luka i banane.

Fermentacijom fruktooligosaharida povećava se kiselost u crijevima, a novonastali uvjeti pogoduju boljoj peristaltici crijeva, skraćenju vremena prolaska hrane kroz probavni trakt te povećanju apsorpcije minerala poglavito kalcija i magnezija zbog čega je idealno kombinirati ih s tim mineralima.

Vitamini i minerali za dobar rad imuniteta

Popis vitamina i minerala koji doprinose radu imuniteta je dug, a radi se o vitaminima B skupine (folnoj kiselinici, vitaminima B6 i B12), zatim vitaminu C i D, dok se od minerala ističu bakar, željezo, selen i cink. Vitamini i minerali često ovise jedni o drugima stoga je najbolje uzimati ih u kombinaciji, primjerice vitamin B2 doprinosi metabolizmu željeza, a vitamin C povećava njegovu iskoristivost. Dok vitamin C doprinosi regeneraciji vitamina E, vitamin D pak doprinosi apsorpciji i iskorištenju kalcija i fosfora u organizmu.

Antioksidativno djelovanje vitamina i minerala

Danas se smatra kako u pozadini mnogih bolesti leži oksidativni stres kojem smo izloženi. Oksidativni stres definira se kao neravnoteža u stanicama koju izazivaju slobodni radikali nastali izlaganjem pušenju, UV zrakama, zagađenom zraku i kao posljedica normalnih metaboličkih precesa. Slobodni radikali dovode do oštećenja stanica i posljedično zdravstvenih problema.

Zaštiti stanica od oksidativnog stresa doprinose mangan, vitamin B2, selen, vitamin C, vitamin E i cink.

Dobro balansirana i raznovrsna prehrana najbolji je izvor vitamina i minerala, međutim, pojava nutritivnih deficita u populaciji je sveprisutna. S vremenom, nedostatak jednog ili više mikronutrijenata može dovesti do ozbiljnih zdravstvenih problema. Najčešći razlog zbog kojeg ljudi posežu za vitaminima i mineralima je da održe dobro zdravlje međutim, postoje i naznake kako multivitamini mogu prevenirati određene kronične bolesti.

Osim što popunjavaju relativno male, ali važne nutritivne nedostatke, multivitaminsko mineralni pripravci pomažu u prevenciji anemije, defekata neuralne cijevi, osteoporoze pa čak i određenih kroničnih bolesti.

MIRJA JOŠIĆ, dipl. ing., nutricionistkinja

Literatura: • Naidu et al: Probiotic spectra of lactic acid bacteria (LAB). Crit Rev Food Sci Nutr. 1999 Jan; 39(1):13-126. • Šušković J, Mehantić, probiotičko djelovanje bakterije mlijekočene kiseline. Mjekarstvo, 1997 47 (1) 57-73. • Tojo, R, Suárez, A, Clemente, MG, de los Reyes-Cávila, OG, Margolés, A, Guermonpre, M, Ruas-Madiedo, P. Intestinal microbiota in health and disease: role of bifidobacteria in gut homeostasis. World J Gastroenterol. 2014 Nov 7;20(41):15163-76. • Gibson GR, Probert HM, van Leeuwen AE, Rastall RA, Robert NJB. Dietary modulation of the human colonic microbiota: Updating the concept of prebiotics. Nutr Rev. 2004;17:259-75. • Moeslöh-Jenabian, S, Pedersen, L, Jespersen, L. Beneficial Effects of Probiotic and Food-Borne Yeasts on Human Health. Nutrients. 2010 Apr; 2(4): 449-473. • Ward, E. Addressing nutritional gaps with multivitamin and mineral supplements. Nutr J. 2014; 13: 72.

Bogatstvo vitamina i minerala

Jeste li znali?

Dobre bakterije koje žive u našim crijevima najbolje napreduju ako ih hranimo fruktooligosaharidima. Radi se o neprobavljivim prehrambenim vlaknima koja su prisutna u brojnim biljnim vrstama. Jedan od najpoznatijih fruktooligosaharida je inulin koji je prirodno nalazimo u namirnicama poput čišćoke, češnjaka, šparoga, luka i banane.

Fermentacijom fruktooligosaharida povećava se kiselost u crijevima, a novonastali uvjeti pogoduju boljoj peristaltici crijeva, skraćenju vremena prolaska hrane kroz probavni trakt te povećanju apsorpcije minerala ponajviše kalcija i magnezija zbog čega je idealno kombinirati ih s tim mineralima.

Multi
Multivitaminsko-mineralni dodatak
prehrani s kulturama bakterija
i fruktooligosaharidima
1611 | 30 kapsula

Sastojci u dnevnoj dozi (2 kapsule):

Kalcij - 175 mg
Magnezij - 100 mg
Fruktooligosaharidi (FOS) - 100 mg
Bifidobacterium™ - 100 mg
(mješavina izabranih sojeva: L. acidophilus, L. casei, L. plantarum, L. salivarius, B. longum, B. animalis subsp. lactis, B. infantis, Lactococcus lactis subsp. lactis, Enterococcus faecium, Saccharomyces cerevisiae - 10¹⁰ cfu/g)
Fosfor - 90,1 mg
Vitamin C - 80 mg
Vitamin B3 - 16 mg
Željezo - 14 mg
Vitamin E - 12 mg
Cink - 10 mg
Pantotenska kiselina - 6 mg
Mangan - 2 mg
Bakar - 1 mg
Vitamin B6 - 1,4 mg
Vitamin B2 - 1,4 mg
Vitamin B1 - 1,1 mg
Folna kiselina - 200 mcg
Selen - 55 mcg
Vitamin D3 - 5 mcg
Vitamin B12 - 2,5 mcg

66kn 86kn